

Pla de noves oportunitats educatives: mapeig de l'oferta de formació professional del territori de l'Associació B30

Informe de resultats

**Diputació
Barcelona**

**Àrea d'Educació,
Esports i Joventut**

NOVES OPORTUNITATS EDUCATIVES 4.10

Ref. 06.5171

Setembre de 2023

Índex

1. Objectius de l'estudi	3
2. Metodologia	4
3. Mapeig de l'oferta i la demanda	5
3.1. Oferta de formació professional a l'Àmbit B30	5
3.2. Demanda de formació professional a l'Àmbit B30.....	14
4. Oferta formativa i mercat de treball	19
4.1. Encaix entre l'oferta formativa i el teixit econòmic.....	19
4.2. Oferta formativa, oportunitats laborals i orientació	20
5. Necessitats detectades	22
6. 5 eixos de millora en relació a la Formació Professional en els municipis que conformen l'Associació Àmbit B30	25
7. Bibliografia i webgrafia	29

1. Objectius de l'estudi

El projecte que es presenta a continuació s'emmarca dins l'àmbit del Projecte de noves oportunitats educatives que es durà a terme a Martorell i a la resta d'ens locals que conformen l'Associació Àmbit B30.

De forma específica el projecte ha tingut com a objectiu principal realitzar un mapeig de l'oferta de formació professional per tal de:

- Dibuixar un mapa complet i actualitzat de l'FP al territori.
- Explorar les necessitats d'FP en el territori, incorporant les mirades dels diferents agents.
- Disposar d'una anàlisi de contrast entre l'Oferta i la Demanda d'FP al territori des d'una mirada estratègica i de projecció de futur.

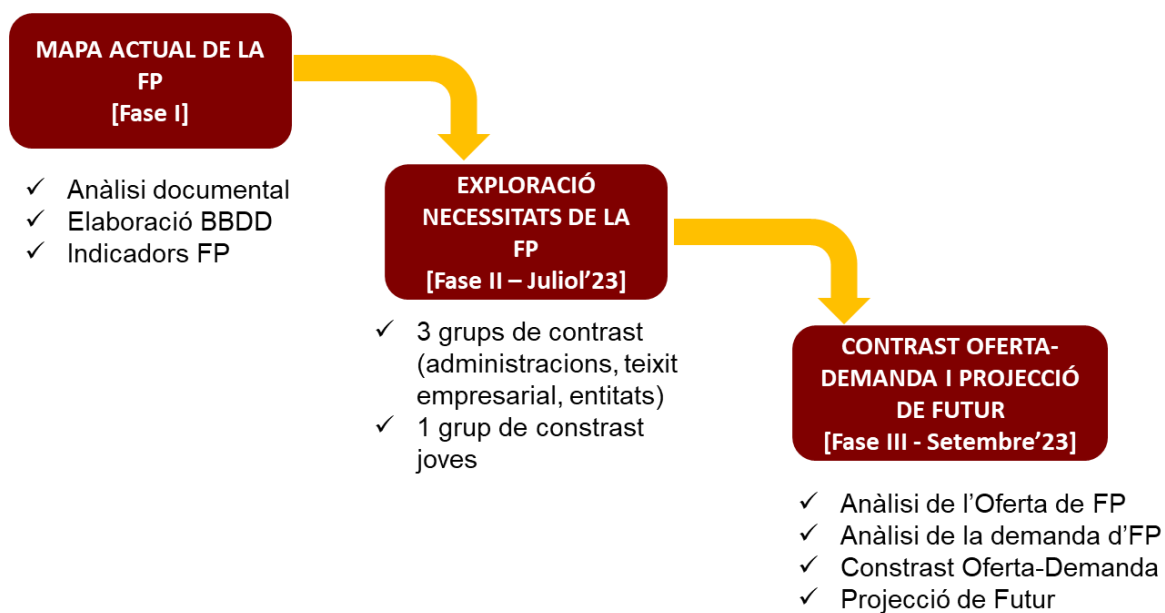
Així doncs, a continuació D'EP Institut, presenta els principals resultats de l'acompanyament tècnic realitzat amb la col·laboració de la Diputació de Barcelona i els ens locals de l'Associació Àmbit B30.

2. Metodologia

La metodologia de l'estudi ha incorporat diverses tècniques i fonts d'informació que s'han estructurat entorn a 3 fases:

- Fase I: Anàlisi documental, elaboració de BBDD i d'indicadors d'FP.
- Fase II: Grups de contrast amb administracions, teixit empresarial i joves.
- Fase III: Anàlisi de l'oferta i la demanda d'FP, contrast oferta-demanda i projecció de futur.

Així doncs, de formà esquemàtica, el pla de treball per a portar a terme el mapeig és el que es presenta a continuació:

3. Mapeig de l'oferta i la demanda

3.1. Oferta de formació professional a l'Àmbit B30

A. Oferta formativa: nombre de centres i tipus d'oferta

Des del Departament d'Educació s'identifiquen 578 formacions, impartides a 95 centres a l'Àmbit B30.

Com es pot observar a les taules que es presenten a continuació, els Cicles Formatius de Grau Mitjà i de Grau Superior representen més del 80% de l'oferta formativa (475 de 578 formacions).

Oferta	Número
IFE	5
PFI	42
CFGB	7
CFGM	237
CFGS	238
CFGM Arts plàstiques i disseny	3
CFGS Arts plàstiques i disseny	17
CFGM Esportius	21
CFGS Esportius	7
Arts Escèniques	1
Total	578

95
centres

FONT: Departament d'Educació. 2023

Llegenda: **IFE**: Itineraris formatius específics
PFI: Programes de formació i inserció
CFGB: Cicles formatius de grau bàsic
CFGM: Cicles formatius de grau mitjà
CFGS: Cicles formatius de grau superior

Pel que fa a IFES, PFI i CFGB, l'oferta que aglutina més formacions és la de l'àmbit administratiu i comercial.

IFES

Auxiliar en Cura d'Animals i Espais Verds	1
Auxiliar en Manteniment d'Instal·lacions Esportives	1
Auxiliar en Serveis de Restauració i Elaboració d'Àpats	1
Auxiliar en Vendes i Atenció al Públic	2

PFI

Auxiliar d'Activitats Agropecuàries	1
Auxiliar d'Activitats d'Oficina i en Serveis Administratius Generals	6
Auxiliar d'Activitats Esportives	1
Auxiliar d'Hoteleria: Cuina i Càtering	4
Auxiliar d'Hoteleria: Cuina i Serveis de Restauració	2
Auxiliar de Comerç i Atenció al Públic	2
Auxiliar de Comercialització de Productes i Logística	1
Auxiliar de Confecció en Tèxtil i Pell	1
Auxiliar de Fontaneria, Calefacció i Climatització	1
Auxiliar de Manteniment i Reparació de Carrosseria de Vehicles	1
Auxiliar de Muntatge i Manteniment d'Equips Informàtics	3
Auxiliar de Muntatges d'Instal·lacions Elèctriques d'Aigua i Gas	2
Auxiliar de Pastisseria i Forneria	1
Auxiliar de Pintura	2
Auxiliar de Reparació i Manteniment de Vehicles Lleugers	3
Auxiliar de Vendes, Oficina i Atenció al Públic	2
Auxiliar de Vivers i Jardins	3
Auxiliar en Centres Sanitaris	1
Auxiliar en Imatge Personal: Perruqueria i Estètica	4
Auxiliar en Treballs de Fusteria i Instal·lació de Mobles	1

CFGB

Fabricació i Muntatge	1
Informàtica d'Oficina	1
Perruqueria i Estètica	1
Serveis Administratius	3
Serveis Comercials	1

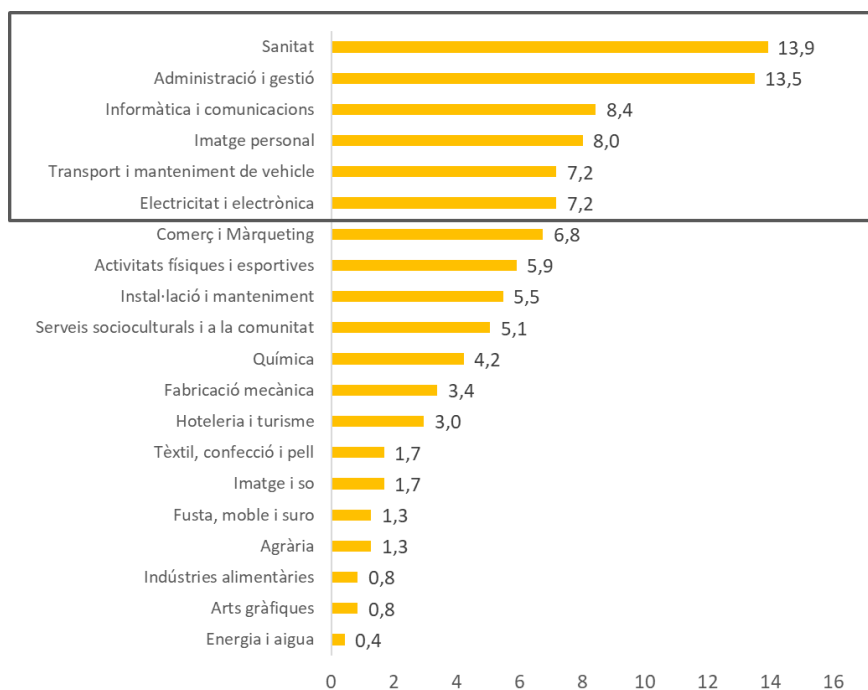
FONT: Departament d'Educació. 2023

B. Oferta de CFGM segons famílies professionals

Segons el Departament d'Educació l'oferta actual és de 237 Cicles Formatius de Grau Mitjà.

Famílies professionals	Número
Activitats físiques i esportives	14
Administració i gestió	32
Agrària	3
Arts gràfiques	2
Comerç i Màrqueting	16
Electricitat i electrònica	17
Energia i aigua	1
Fabricació mecànica	8
Fusta, moble i suro	3
Hoteleria i turisme	7
Imatge i so	4
Imatge personal	19
Indústries alimentàries	2
Informàtica i comunicacions	20
Instal·lació i manteniment	13
Química	10
Sanitat	33
Serveis socioculturals i a la comunitat	12
Tèxtil, confecció i pell	4
Transport i manteniment de vehicles	17
Total	237

Les famílies professionals amb més oferta són: Sanitat (13,9%), Administració i Gestió (13,5%), Informàtica i comunicacions (8,4%), Imatge personal (8,0%), Transport i manteniment de vehicle i Electricitat i electrònica (ambdues 7,2%).

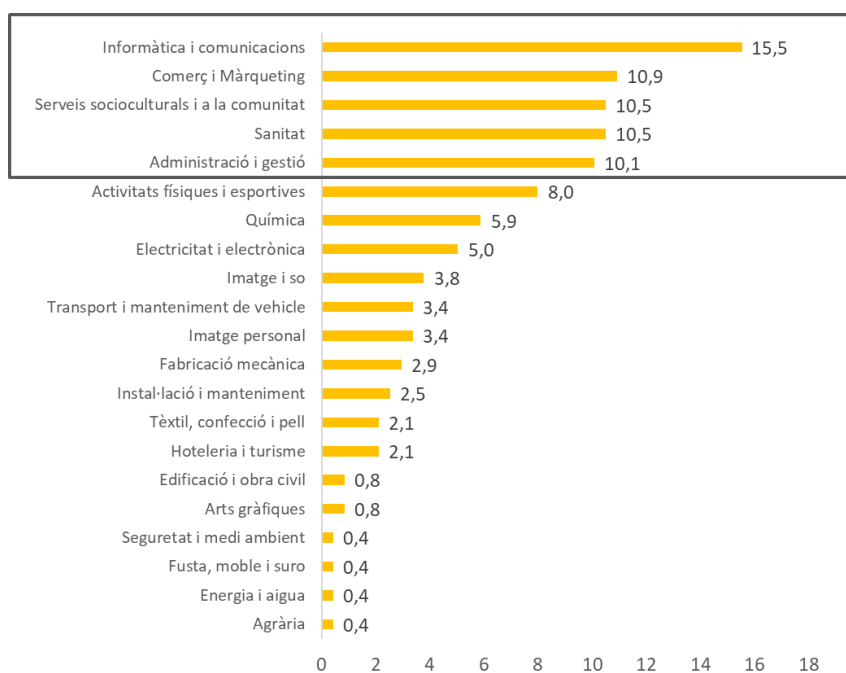
FONT: Departament d'Educació. 2023

C. Oferta de CFGS segons famílies professionals

L'oferta de Graus Superiors arriba a 238 formacions, de les quals el 15% corresponen a Informàtica i comunicacions, un 10,9% a Comerç i Màrqueting, Sanitat i Serveis sociocultural i a la comunitat suposen (cadascuna) el 10,5% de l'oferta i les formacions d'Administració i gestió el 10,1%.

Famílies professionals	Número
Activitats físiques i esportives	19
Administració i gestió	24
Agrària	1
Arts gràfiques	2
Comerç i Màrqueting	26
Edificació i obra civil	2
Electricitat i electrònica	12
Energia i aigua	1
Fabricació mecànica	7
Fusta, moble i suro	1
Hoteleria i turisme	5
Imatge i so	9
Imatge personal	8
Informàtica i comunicacions	37
Instal·lació i manteniment	6
Química	14
Sanitat	25
Seguretat i medi ambient	1
Serveis socioculturals i a la comunitat	25
Tèxtil, confecció i pell	5
Transport i manteniment de vehicles	8
Total	237

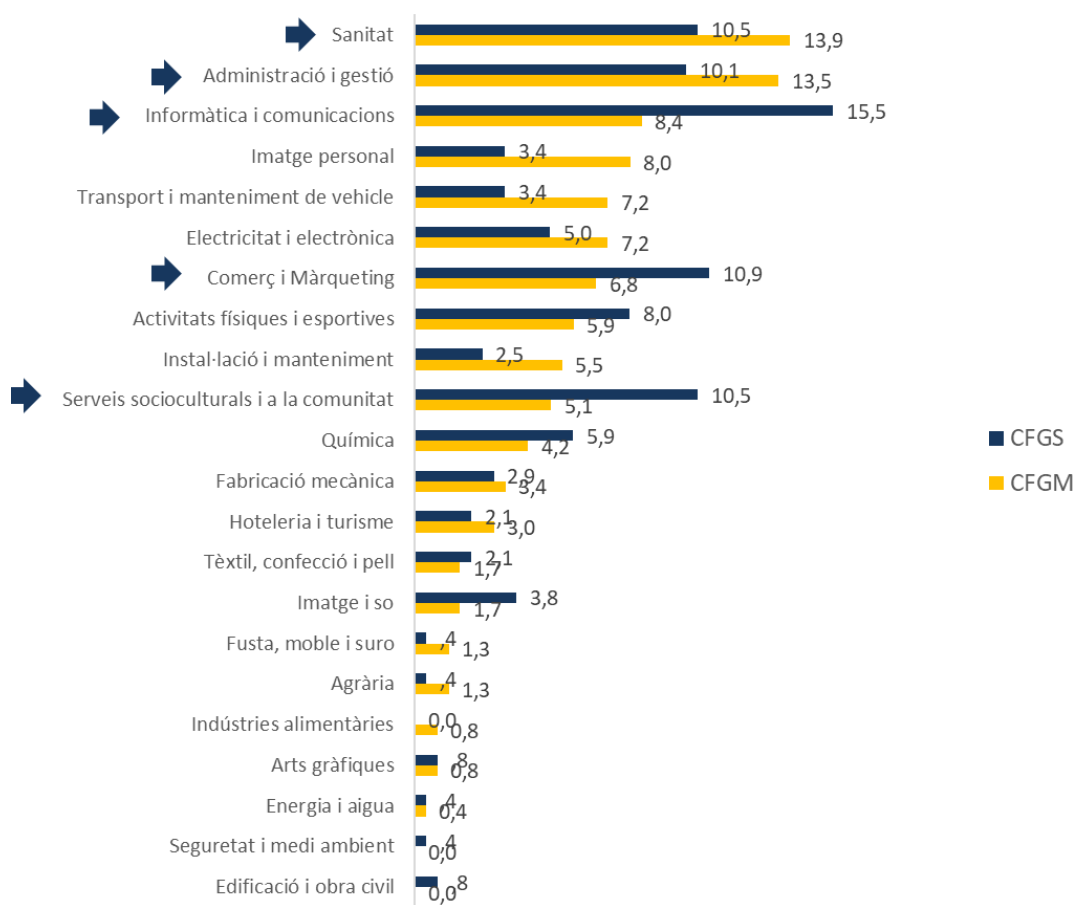
FONT: Departament d'Educació. 2023

FONT: Departament d'Educació. 2023

D. Comparativa de l'oferta de CFGM i CFGS segons famílies professionals

La comparativa d'oferta de Grau Mitjà i Grau Superior mostra el predomini de les formacions, tant al Grau Superior com al Mitjà, de les següents famílies professionals: Sanitat, Administració i gestió, Informàtica i comunicacions. Sanitat, Administració i gestió, Informàtica i comunicacions.

FONT: Departament d'Educació. 2023

L'oferta d'algunes formacions quasi es duplica al Grau Superior en comparació al Mitjà, seria el cas de Serveis socioculturals i a la comunitat, Comerç i Màrqueting, Informàtica i comunicacions i Imatge i so.

Aquesta situació també es dona de forma inversa, és a dir, hi ha formacions que decreix l'oferta formativa en passar de Mitjà a Superior, com Imatge personal, Transport i manteniment de vehicle i Instal·lació i manteniment.

	CFGM	CFGS	Diferència
Famílies professionals	%	%	
Imatge personal	8,0	3,4	4,7
Transport i manteniment de vehicles	7,2	3,4	3,8
Sanitat	13,9	10,5	3,4
Administració i gestió	13,5	10,1	3,4
Instal·lació i manteniment	5,5	2,5	3,0
Electricitat i electrònica	7,2	5,0	2,1
Hoteleria i turisme	3,0	2,1	0,9
Agrària	1,3	0,4	0,8
Fusta, moble i suro	1,3	0,4	0,8
Indústries alimentàries	0,8	0,0	0,8
Fabricació mecànica	3,4	2,9	0,4
Arts gràfiques	0,8	0,8	0,0
Energia i aigua	0,4	0,4	0,0
Tèxtil, confecció i pell	1,7	2,1	-0,4
Seguretat i medi ambient	0,0	0,4	-0,4
Edificació i obra civil	0,0	0,8	-0,8
Química	4,2	5,9	-1,7
Activitats físiques i esportives	5,9	8,0	-2,1
Imatge i so	1,7	3,8	-2,1
Comerç i Màrqueting	6,8	10,9	-4,2
Serveis socioculturals i a la comunitat	5,1	10,5	-5,4
Informàtica i comunicacions	8,4	15,5	-7,1
Total	100,0%	100,0%	

FONT: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Educació. 2023

E. Oferta de CFGM i CFGS d'arts plàstiques i disseny segons famílies professionals

La formació artística a l'àmbit B30 quintuplica l'oferta de Grau Mitjà a Superior. La formació més promocionada és la Comunicació gràfica i audiovisual, representa el 66% de l'oferta de Grau Mitjà i el 65% de la de Grau Superior.

Oferta CFGM d'arts plàstiques i disseny

Famílies professionals	Número
Arts aplicades al llibre	1
Comunicació gràfica i audiovisual	2
Total	3

FONT: Departament d'Educació. 2023

CFGS d'arts plàstiques i disseny

Famílies professionals	Número
Arts aplicades a la indumentària	1
Comunicació gràfica i audiovisual	11
Disseny d'interiors	3
Disseny industrial	1
Escultura	1
Total	17

FONT: Departament d'Educació. 2023

F. Oferta de CFGM esportius segons famílies professionals

Hi ha una nombrosa i diversa formació esportiva al Grau Mitjà però es veu reduïda dràsticament al Grau Superior. L'oferta es redueix 3 vegades i pràcticament només se centra en oferta de formacions futbolístiques.

Oferta CFGM esportius

Famílies professionals	Número
Basquetbol	2
Esports d'hivern	2
Futbol	8
Muntanya i escalada	3
Salvament i socorrisme	6
Total	21

FONT: Departament d'Educació. 2023

Oferta CFGS esportius

Famílies professionals	Número
Futbol	6
Salvament i socorrisme	1
Total	7

FONT: Departament d'Educació. 2023

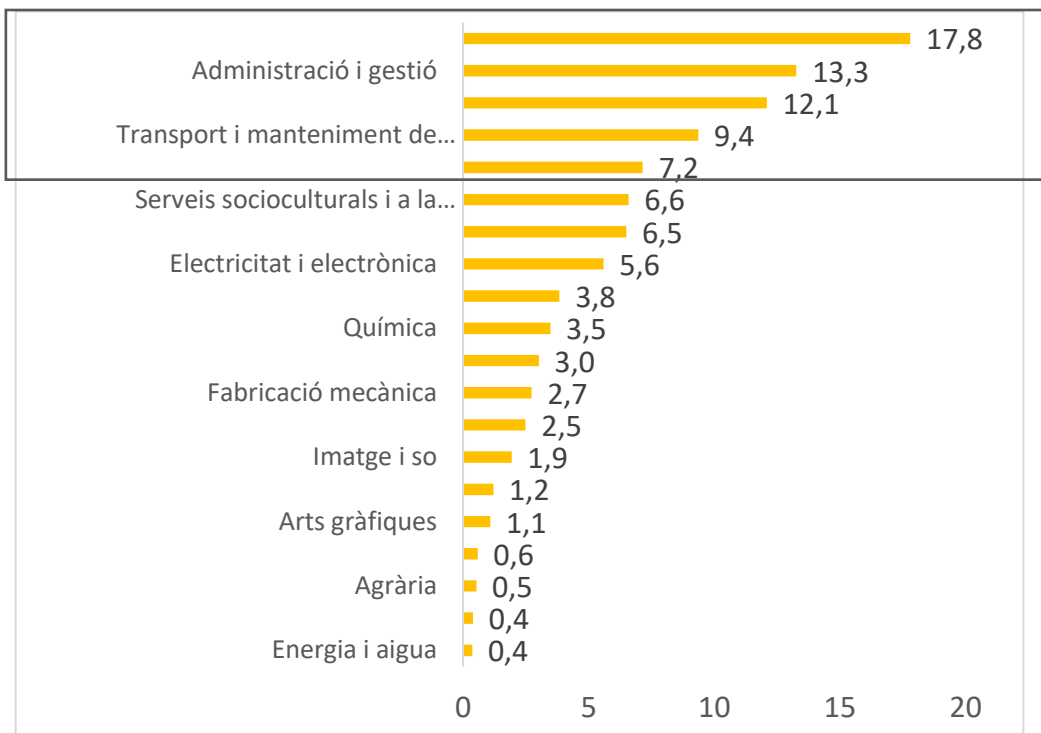
3.2. Demanda de formació professional a l'Àmbit B30

A. Alumnat de CFGM segons famílies professionals i sexe

A l'àmbit de la B30, les famílies de CFGM amb més alumnat són Sanitat, Administració i gestió, Informàtica i comunicacions, Transport i manteniment de vehicles i Comerç i màrqueting.

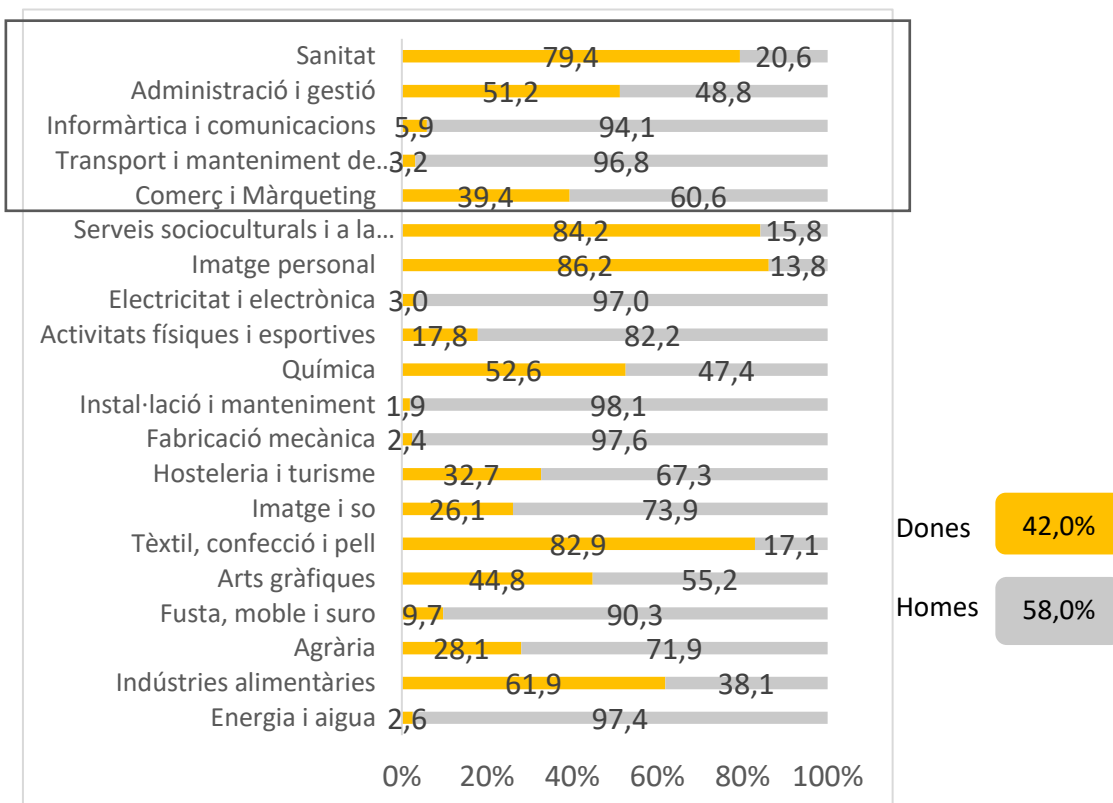
Famílies professionals	Número
Activitats físiques i esportives	410
Administració i gestió	1.417
Agrària	57
Arts gràfiques	116
Comerç i Màrqueting	764
Electricitat i electrònica	598
Energia i aigua	39
Fabricació mecànica	291
Fusta, moble i suro	62
Hosteleria i turisme	266
Imatge i so	207
Imatge personal	694
Indústries alimentàries	42
Informàtica i comunicacions	1.291
Instal·lació i manteniment	322
Química	371
Sanitat	1.901
Serveis socioculturals i a la comunitat	704
Tèxtil, confecció i pell	129
Transport i manteniment de vehicles	1.000
Total	10.681

FONT: Departament d'Educació. 2021

FONT: Departament d'Educació. 2021

La majoria d'alumnat són homes (58%). Tanmateix, hi ha algunes formacions amb una clara bretxa de gènere, com poden ser Serveis socioculturals i a la comunitat, Imatge personal, Tèxtil, confecció i pell i Sanitat (per a les dones) o Energia i aigua, Fusta, moble i suro, Instal·lació i manteniment i Electricitat i electrònica (per als homes).

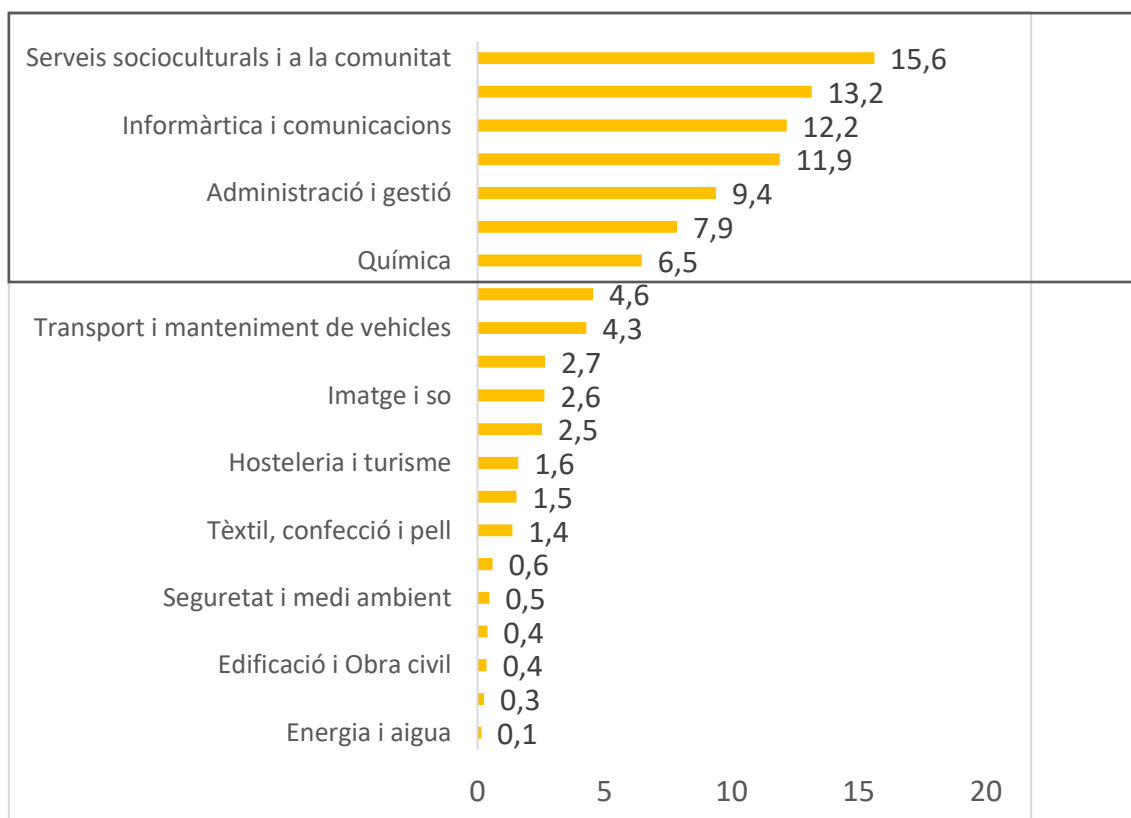

B. Alumnat de CFGS segons famílies professionals i sexe

Pel que fa a CFGS, les famílies amb més alumnat són Serveis socioculturals i a la comunitat, Comerç i màrqueting, Informàtica i comunicacions, Sanitat, Administració i gestió.

Famílies professionals	Número
Activitats físiques i esportives	786
Administració i gestió	940
Agrària	39
Arts gràfiques	60
Comerç i Màrqueting	1.317
Edificació i Obra civil	36
Electricitat i electrònica	456
Energia i aigua	15
Fabricació mecànica	254
Fusta, moble i suro	26
Hosteleria i turisme	161
Imatge i so	264
Imatge personal	154
Informàtica i comunicacions	1.218
Instal·lació i manteniment	266
Química	647
Sanitat	1.191
Seguretat i medi ambient	47
Serveis socioculturals i a la comunitat	1.563
Tèxtil, confecció i pell	138
Transport i manteniment de vehicles	429
Total	10.007

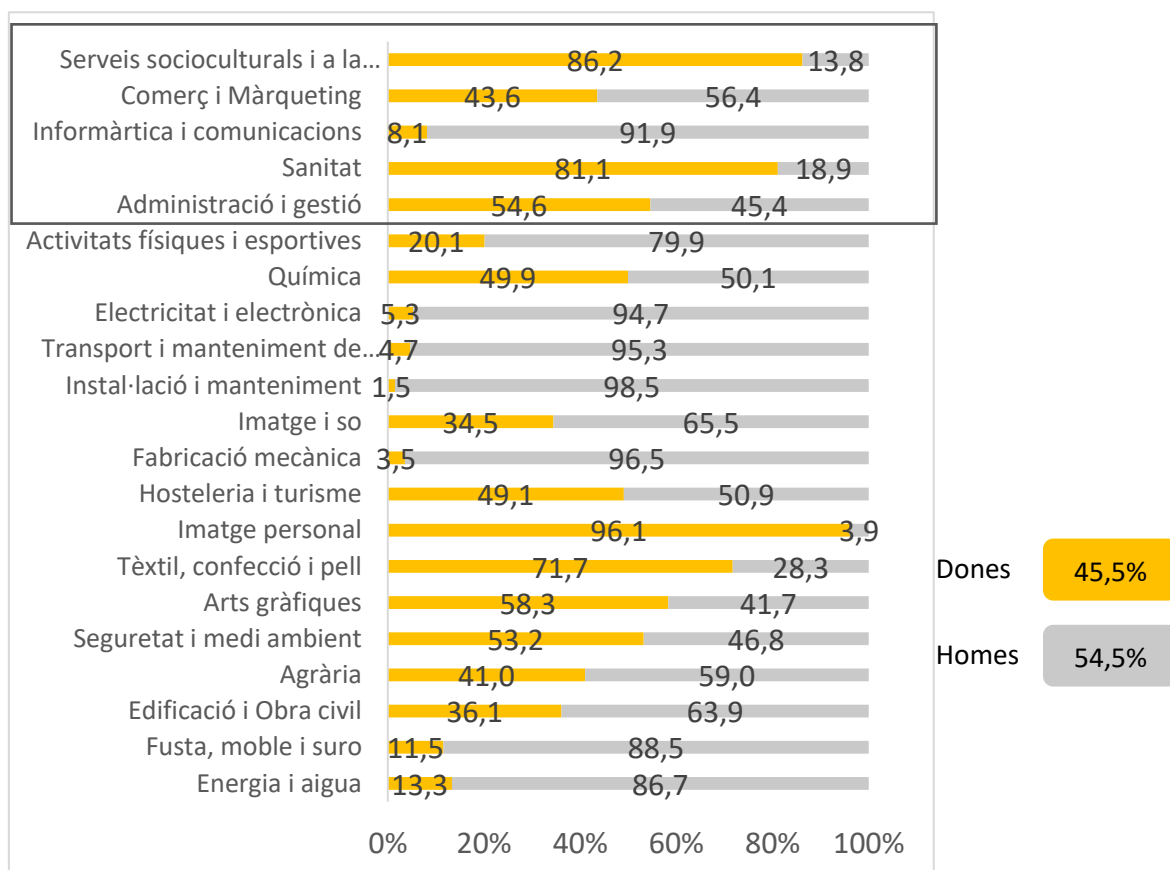
FONT: Dades Obertes, Departament d'Educació. 2021

FONT: Dades Obertes, Departament d'Educació. 2021

La bretxa de gènere és lleugerament menor als CFGS, però també es mantenen les tendències de distribució dispar, és a dir, hi ha un predomini per sexe segons la formació:

- Homes: Instal·lació i manteniment, Fabricació mecànica, Transport i manteniment, Electricitat i electrònica.
- Dones: Imatge personal, Serveis socioculturals i a la comunitat, Sanitat, Tèxtil, confecció i pell.

FONT: Dades Obertes, Departament d'Educació. 2021

C. Alumnat de CFGM i CFGS d'arts plàstiques i disseny segons famílies professionals i sexe (%)

El nombre d'alumnat es triplica en passar de GM a GS, aquest augment es relaciona amb l'oferta més gran que hi ha al GS. Quant a l'alumnat per sexe, les dones són majoria i creix a GS.

Alumnat de CFGM d'arts plàstiques i disseny

Famílies professionals	Número		
Arts aplicades al llibre	23	Dones	61,0%
Comunicació gràfica i audiovisual	113	Homes	39,0%
Total	136		

FONT: Dades Obertes, Departament d'Educació. 2021

Alumnat de CFGS d'arts plàstiques i disseny

Famílies professionals	Número		
Arts aplicades a la indumentària	31	Dones	67,9%
Comunicació gràfica i audiovisual	292	Homes	32,1%
Disseny d'interiors	92		
Disseny industrial	6		
Escultura	9		
Total	430		

FONT: Dades Obertes, Departament d'Educació. 2021

D. Alumnat de CFGM i CFGS esportius a l'àmbit B30, segons famílies professionals i sexe (%)

En aquest cas el nombre d'alumnat decreix significativament al CFGS, principalment perquè es redueix l'oferta.

Majoritàriament, l'alumnat d'aquestes formacions són homes.

Alumnat de CFGS d'arts plàstiques i disseny

Famílies professionals	Número		
Basquetbol	n.d.		
Esports d'hivern	n.d.	Dones	11,9%
Futbol	134		
Muntanya i escalada	46		
Salvament i socorrisme	42	Homes	88,1%
Total	222		

FONT: Dades Obertes, Departament d'Educació. 2021

Alumnat de CFGS d'arts plàstiques i disseny

Famílies professionals	Número		
Futbol	31	Dones	6,5%
Salvament i socorrisme	n.d.		
Total	31	Homes	93,5%

FONT: Dades Obertes, Departament d'Educació. 2021

4. Oferta formativa i mercat de treball

4.1. Encaix entre l'oferta formativa i el teixit econòmic

Les formacions que destaquen en major mesura per la seva demanda són, segons el teixit econòmic: Informació i comunicacions, Comerç i màrqueting, Administració i gestió.

Altres sectors que proporcionen un destacat de llocs de treball que no tenen una oferta formativa adequada, seria el cas del Tèxtil, cuir i calçat, Energia i aigua i Química.

Qualitativament, a la sessió de contrast, les empreses assenyalen aquesta disparitat entre sectors generadors de feina i mancances en l'oferta formativa.

Teixit econòmic

	Llocs de treball	Valor afegit	Relació Valor afegit/llocs de treball
Informació i comunicacions	26.319	777	0,03
Tèxtil, cuir i calçat	14.270	457	0,03
Energia, aigua i residus	13.632	456	0,03
Educació	35.382	1.273	0,04
Act. Professionals	50.358	2.656	0,05
Comerç	93.641	5.198	0,06
Construcció	18.427	1.083	0,06
Metal·lúrgia, productes metàl·lics	15.249	988	0,06
Hostaleria	15.391	1.151	0,07
Indústries químiques	23.778	1.818	0,08
Maquinària i equipament mecànic	8.542	658	0,08
Transport i emmagatzematge	15.599	1.283	0,08
Agroalimentari	8.021	750	0,09
Paper i arts gràfiques	5.976	572	0,10
Vehicles i altres materials de transport	2.761	644	0,23
Productes farmacèutics	3.125	1.043	0,33

FONT: Elaboració pròpia a partir de dades facilitades per Àmbit B30. 2020

Oferta formativa

Famílies professionals	CFGM	CFGS
Informàtica i comunicacions	8,4	15,5
Comerç i Màrqueting	6,8	10,9
Serveis socioculturals i a la comunitat	5,1	10,5
Sanitat	13,9	10,5
Administració i gestió	13,5	10,1
Activitats físiques i esportives	5,9	8,0
Química	4,2	5,9
Electricitat i electrònica	7,2	5,0
Imatge i so	1,7	3,8
Transport i manteniment de vehicle	7,2	3,4
Imatge personal	8,0	3,4
Fabricació mecànica	3,4	2,9
Instal·lació i manteniment	5,5	2,5
Tèxtil, confecció i pell	1,7	2,1
Hoteleria i turisme	3,0	2,1
Edificació i obra civil	0,0	0,8
Arts gràfiques	0,8	0,8
Seguretat i medi ambient	0,0	0,4
Energia i aigua	0,4	0,4
Agrària	1,3	0,4
Fusta, moble i suro	1,3	0,4
Indústries alimentàries	0,8	0,0

FONT: Elaboració pròpia a partir de Dades Obertes, Departament d'Educació. 2021

4.2. Oferta formativa, oportunitats laborals i orientació

Les formacions de CFGM millor situades respecte a l'oferta formativa i oportunitats laborals serien: Sanitat, Transport i manteniment de vehicles, Electricitat i electrònica, Instal·lació i manteniment i Fabricació mecànica. Aquestes dues últimes, destaquen per tenir una nota de tall baixa.

Altres formacions, tot i que algunes tenen una bona oferta, no gaudeixen d'oportunitats laborals: Administració i gestió, Comerç i màrqueting, Serveis socioculturals i a la comunitat, Activitats físiques i esportives i Química. Entres aquestes hi ha algunes de les notes de tall més altes.

En aquest sentit, a la sessió de contrast les empreses també posen de manifest les divergències entre oferta formativa i oportunitats laborals.

Famílies professionals	CFGM	Alumnat					Nota de tall
			(a)	(b)	(c)	(d)	ESO
Sanitat	13,9	17,8	66,1	56,4	78,8	11,8	6,1
Administració i gestió	13,5	13,3	59,8	43,6	68,9	22,3	5,0
Informàtica i comunicacions	8,4	12,1	60,2	39,5	73,6	14,6	6,0
Transport i manteniment de vehicles	7,2	9,4	75,4	61	83,8	9,7	5,4
Comerç i Màrqueting	6,8	7,2	57,0	43,7	63,1	24,9	5,5
Serveis socioculturals i a la comunitat	5,1	6,6	62,4	50,4	68,4	21,5	5,7
Imatge personal	8,0	6,5	64,2	51,3	70,9	19,5	5,6
Electricitat i electrònica	7,2	5,6	68,6	52,8	88,4	13,3	5,0
Activitats físiques i esportives	5,9	3,8	59,0	41,5	63,0	21,2	6,3
Química	4,2	3,5	62,6	48,9	67,9	21,9	5,7
Instal·lació i manteniment	5,5	3,0	75,6	61,8	87,3	9,3	5,0
Fabricació mecànica	3,4	2,7	76,8	65,6	83,7	11,1	5,2
Hoteleria i turisme	3,0	2,5	64,1	54,5	70,8	19,5	5,0
Imatge i so	1,7	1,9	45,9	31,3	71,8	17,4	6,3
Tèxtil, confecció i pell	1,7	1,2	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Arts gràfiques	0,8	1,1	54,6	40,5	72,5	20,0	5,7
Fusta, moble i suro	1,3	0,6	67,6	54,2	74,0	19,3	5,0
Agrària	1,3	0,5	62,8	47	77,4	13,5	5,0
Indústries alimentàries	0,8	0,4	61,5	50,5	71,4	17,4	5,0
Energia i aigua	0,4	0,4	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

FONT: Elaboració pròpia a partir de Dades Obertes Departament d'Educació (2021 i 2023) i Informe trimestres de l'economia espanyola. 4/2021. Banc d'Espanya.

(a) Taxa d'afiliació mitjana el març del 2019 de la cohort d'estudiants que es van graduar el 2014-2015.

(b) Mitjana de la taxa d'afiliació mitjana el març del 2015, 2016, 2017, 2018 i 2019 de la cohort d'estudiants que es van graduar el 2014-2015.

(c) Taxa d'ocupació en el moment de l'enquesta, entre el setembre del 2019 i el gener del 2020, per a la cohort d'estudiants que es van graduar el 2013-2014.

(d) Taxa d'atur en el moment de l'enquesta, entre el setembre del 2019 i el gener del 2020, per a la cohort d'estudiants que es van graduar en 2013-2014.

Pel que fa a CFGS, només hi ha una formació amb una oferta formativa elevada i unes bones oportunitats laborals, és el cas d'Informàtica i comunicacions. La resta de formacions que presenten oportunitats laborals no tenen una oferta formativa adequada: Electricitat i electrònica, Transport i manteniment de vehicles, Instal·lació i manteniment i Fabricació mecànica.

D'altra banda, Sanitat és una de les millors situades pel que respecta a oferta formativa.

Famílies professionals	CFGS	Alumnat	(a)	(b)	(c)	(d)	Nota de tall Batxillerat
Serveis socioculturals i a la comunitat	10,5	15,6	62,0	51,6	78,3	13,9	6,1
Comerç i Màrqueting	10,9	13,2	64,7	54,2	84,0	10,0	5,7
Informàtica i comunicacions	15,5	12,2	76,6	66,4	83,5	10,0	5,8
Sanitat	10,5	11,9	56,1	48,2	74,7	13,5	7,1
Administració i gestió	10,1	9,4	66,6	56,1	78,8	14,3	5,3
Activitats físiques i esportives	8,0	7,9	59,2	49,9	75,2	10,9	6,5
Química	5,9	6,5	73,3	65,4	79,9	12,7	6,5
Electricitat i electrònica	5,0	4,6	74,0	64,4	86,1	8,0	5,0
Transport i manteniment de vehicles	3,4	4,3	75,3	66,0	87,2	7,7	5,5
Instal·lació i manteniment	2,5	2,7	80,5	74,9	89,4	7,4	5,0
Imatge i so	3,8	2,6	57,5	44,0	74,6	18,9	5,7
Fabricació mecànica	2,9	2,5	81,8	76,5	88,0	8,9	5,3
Hoteleria i turisme	2,1	1,6	62,4	53,4	76,4	14,7	5,0
Imatge personal	3,4	1,5	64,8	56,9	77,3	15,4	5,7
Tèxtil, confecció i pell	2,1	1,4	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Arts gràfiques	0,8	0,6	61,6	52,8	73,9	19,9	5,8
Seguretat i medi ambient	0,4	0,5	61,5	50,1	78,8	14,9	5,5
Agrària	0,4	0,4	63,5	52,4	77,0	14,0	5,0
Edificació i obra civil	0,8	0,4	60,9	47,7	73,8	13,5	5,0
Fusta, moble i suro	0,4	0,3	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Energia i aigua	0,4	0,1	70,7	59,2	81,3	10,4	5,6

FONT: Elaboració pròpia a partir de Dades Obertes Departament d'Educació (2021 i 2023) i Informe trimestres de l'economia espanyola. 4/2021. Banc d'Espanya.

(a) Taxa d'afiliació mitjana el març del 2019 de la cohort d'estudiants que es van graduar el 2014-2015.

(b) Mitjana de la taxa d'afiliació mitjana el març del 2015, 2016, 2017, 2018 i 2019 de la cohort d'estudiants que es van graduar el 2014-2015.

(c) Taxa d'ocupació en el moment de l'enquesta, entre el setembre del 2019 i el gener del 2020, per a la cohort d'estudiants que es van graduar el 2013-2014.

(d) Taxa d'atur en el moment de l'enquesta, entre el setembre del 2019 i el gener del 2020, per a la cohort d'estudiants que es van graduar en 2013-2014.

5. Necessitats detectades

A continuació es mencionen les principals necessitats detectades a partir de les dades recopilades i les sessions de contrast.

1. Hi ha una necessitat molt gran d'adaptar-se a una realitat que canvia ràpidament

“La realitat va més ràpid que la capacitat d'organitzar formació”

2. La manca d'orientació resta oportunitats als i les joves

A nivell qualitatiu, els i les joves perceben que reben una orientació bàsica, se'ls informa de com és el sistema però no tenen les eines o professionals per assessorar-se bé.

Als centres fan xerrades informatives sobre l'oferta, però no se'ls parla de professions sinó dels estudis amb més sortides laborals, i normalment se'ls redirigeix a la pàgina web de la Generalitat per obtenir més informació.

La majoria no realitzen un autoconeixement per conèixer les seves potencialitats i interessos i pensen que va lligat a l'edat i la maduresa. Per això consideren que les seves aficions no poden ser opcions, sigui per només considera-les hobbies o perquè pensen que no són aptes per dedicar-se.

Per altra banda, el grup d'empreses identifica que els alumnes arriben desmotivats i sense la preparació adequada.

3. Cal visibilitzar la formació professional com una alternativa vàlida

Segons els i les joves, les famílies no veuen l'FP com la millor elecció, generalment prefereixen l'itinerari batxillerat-universitat.

En aquest sentit, consideren que la Formació Professional està infravalorada, té moltes sortides laborals però la gent no té un coneixement ampli de tot l'abast d'aquesta formació.

També s'assenyala que això passa perquè no s'accepta allò que no és batxillerat i universitat.

“Ve a un ciclo porque no vales para estudiar”

No obstant, un cop tenen la formació, els i les joves reconeixen que la Formació Professional és molt valorada per les empreses. Es a dir, hi ha una asimetria entre les empreses i la societat, entre el què valora l'àmbit laboral i el social.

Alhora, les empreses també identifiquen aquest problema com a falta d'informació que tenen les famílies i estudiants.

4. Es posa de manifest el desajust de l'oferta formativa

Les empreses argumenten que hi ha sectors que són generadors d'oferta laboral i sectors que no ho són. En aquesta línia, s'assenyala que no es dona l'oferta formativa necessària per a satisfer la demanda de les empreses i per això troben una manca de professionals qualificats en alguns sectors.

Consideren que l'oferta formativa s'estructura segons la demanda de matriculació, i les famílies i els estudiants tenen poca informació. Per això pensen que l'oferta formativa s'hauria d'orientar cap a aquells sectors que són realment generadors d'oferta.

També consideren que no només el tipus d'oferta no és correcte sinó que el sistema educatiu no proporciona suficients coneixements, tenint en compte les formacions addicionals que estan finançant des de l'àmbit de l'empresa.

Per altra banda, es preveu un relleu generacional i es percep que la indústria no està de moda i no resulta interessant als i les joves. Per això moltes empreses no saben com afrontar-ho.

Aquesta manca de perfils genera una forta competència entre empreses, sobretot per a les petites empreses locals que no poden competir amb les més grans.

5. S'ha de promoure la relació i col·laboració entre empreses i sistema educatiu

La comunicació entre empresa i centre és bàsica. En aquesta línia s'assenyala que les empreses no saben que es fa i per això no s'ofereixen les formacions necessàries.

Alhora es posa de manifest que hi ha tràmits que, actualment, dificulten aprofitar tot el potencial d'aquesta relació.

“L'empresa ha de venir a la Formació Professional, no només oferir-se, ha de formar part de l'avaluació de l'alumne”

En el marc de les sessions de contrast també s'han recollit diverses **propostes de millora en relació amb la Formació Professional en l'Àmbit de la B30:**

- HUB B30: Estratègia per aglutinar necessitats i estratègies i evitar la duplicitat d'esforços.
- Determinar l'oferta formativa tenint en compte les necessitats actuals i previstes dels sectors de l'àmbit B30.
- Tractar competències transversals i específiques: són més atractives i pràctiques que els certificats.
- Augmentar l'oferta, tant horària, com de tipologia i d'ubicació dels cicles.
- Facilitar el transport dels estudiants, tant als centres educatius com a les empreses.
- Fomentar l'orientació educativa durant l'ESO.
- Realitzar campanyes de sensibilització per a millorar la percepció social i augmentar el coneixement sobre la Formació Professional.
- Les estratègies s'haurien d'implementar principalment a escala municipal, el municipi sol estar assabentat del que necessita. Tot i això, cal tenir una mirada que vagi més enllà del territori municipal.

6. 5 eixos de millora en relació amb la Formació Professional en els municipis que conformen l'Associació Àmbit B30

Les propostes que a continuació s'exposen s'han estructurat en dos nivells:

- **Eixos de millora:** es tracta de línies estratègiques, de caràcter global i amb una visió a mig-llarg termini. En aquest sentit, la seva vigència contempla un període que pot oscil·lar entre els 3 i els 5 anys.
- **Accions:** es tracta d'actuacions específiques, vinculades a l'assoliment d'una de les línies estratègiques. La seva implementació contempla períodes anuals, tot i que en molts casos, es plantegen, després de la seva implementació inicial, com accions recurrents cada any.

La identificació dels eixos de millora i de les accions s'han realitzat a partir de l'anàlisi de la informació obtinguda en les diferents fases de treball del projecte així com el coneixement de diferents polítiques públiques vinculades a la Formació Professional.

La combinació d'eixos de millora i accions han de conformar un Pla anual de millora de la FP de l'Associació Àmbit B30 i per això requereixen de la participació i acord dels seus membres.

Per tal de facilitar la valoració d'aquestes propostes així com d'altres que des del si de l'Associació es puguin plantejar, s'adjunta una **eina de reflexió i presa de decisions** (Eina de disseny i priorització_Àmbit B30.xlsx).

Eix 1: Identificació de necessitats

Esdevé imprescindible disposar d'informació adequada – tant pel que fa a l'abast i tipus d'informació com al nivell d'actualització - per a la presa de decisions vinculades a la Formació Professional dels municipis que conformen l'Associació Àmbit B30.

Algunes iniciatives possibles:

- **Creació d'un Observatori de la Formació Professional.** A través d'aquest projecte caldria desenvolupar l'estructura informativa adient, el sistema de recollida d'informació adequat així com tota la resta d'elements metodològics a tenir en compte.

A través d'aquest Observatori, el conjunt de municipis de la B30 podrien disposar d'una radiografia permanent de la situació actual i de les necessitats futures de

la Formació Professional, tot tenint en compte el conjunt d'agents implicats (empreses, centres educatius, joves, ...).

- **Realització d'unes Jornades Tècniques de la Formació Professional.** La celebració d'un acte d'aquest tipus esdevé un espai per compartir coneixement (sigui propi o bé extern) així com de visibilitzar iniciatives o projectes que donen resposta a les necessitats detectades.

Així mateix, pot ser una oportunitat perquè els diferents agents puguin trobar-se i reflexionar sobre aquestes necessitats i les possibles formes d'abordar-les.

Eix 2: Celeritat en l'adequació de l'oferta a les necessitats

Un dels aspectes clau a millorar en l'àmbit de la Formació Professional és l'adequació ràpida de l'oferta formativa a les necessitats, tant de les empreses com pel que fa a les aspiracions professionals dels i les joves. I és des d'aquesta perspectiva que cal articular línies de treball que permetin accelerar aquesta adequació.

Algunes iniciatives possibles:

- **Elaboració d'un document tècnic anual que sostingui la planificació educativa del territori (adreçat al Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya).** Cal que sigui una eina per a la millora d'aquesta adequació però també un instrument de concertació i acord del conjunt d'agents implicats (administracions, empreses i joves). I en aquest sentit, és imprescindible que incorpori una mirada global a nivell territorial i institucional i projecti una visió compartida i concertada per part de tots els agents.
- **Disseny d'un pla marc de col·laboració entre les administracions públiques i les empreses del territori.** Un altre requeriment que els agents consultats han plantejat és la participació activa i el finançament per part de les empreses en la Formació Professional. En aquest sentit, es planteja la possibilitat d'establir un marc de governança d'aquesta col·laboració que faciliti la difusió i la gestió efectiva.

Eix 3: Desplegament d'orientació acadèmica i professional

El desconeixement de la pròpia oferta formativa i de les sortides professionals de FP del territori o els condicionants i prejudicis respecte aquest tipus de formació, tant entre els i les joves com entre les famílies són algunes de les causes que justifiquen la necessitat de dissenyar i desplegar programes i accions d'orientació acadèmica i professional.

Algunes iniciatives possibles:

- **Disseny d'un programa de proximitat al món laboral.** Informes i estudis, a nivell internacional, estableixen la necessitat d'apropar el món laboral als infants

i joves per tal que aquests assoleixin els coneixements i desenvolupin les competències adequades per a la gestió del seu Projecte de Vida i Professional (les anomenades Career Management Skills). Es poden contemplar una àmplia diversitat d'activitats, però en el cas de l'Associació, es proposa un programa de visites a empreses, amb un caràcter orientador. Aquestes visites (de les que ja existeixen algunes experiències en d'altres territoris) han de permetre explorar els perfils professionals presents en l'empresa i el seu perfil formatiu. D'aquesta forma, l'alumnat pot descobrir Cicles Formatius, les seves sortides professionals, entorns laborals, ...

- **Realització d'una fira de professions FP per a tot el territori.** Des de la mateixa perspectiva de donar a conèixer sortides professionals després de l'FP, es planteja la celebració d'una fira de professions. Així mateix, l'esdeveniment hauria d'anar adreçat tant als i les joves com a les seves famílies per tal d'afrontar els prejudicis i condicionants que ambdós col·lectius presenten envers a la FP.

Eix 4: Garantir l'accés a la FP tant als i les joves com a tot el teixit empresarial

En el marc del projecte s'han identificat algunes barreres d'accés a la Formació Professional per part dels i les joves, però també de les empreses, especialment aquelles d'una grandària més petita. És en aquest sentit que cal implementar actuacions concretes que facilitin l'accessibilitat a ambdós col·lectius.

Algunes iniciatives possibles:

- **Disseny d'un pla de comunicació de l'oferta formativa de FP i de mobilitat joves FP.** El desconeixement de l'oferta formativa del territori és sens dubte un dels aspectes que incideix el procés de presa de decisions dels i les joves alhora de triar un cicle formatiu. La mirada, habitualment, és d'abast municipal i en tot cas, condicionada per la mobilitat. Tenint en compte ambdues coses, es proposa dissenyar un catàleg digital de l'oferta formativa d'FP de tots els municipis que conformen l'Associació, així com la implementació d'un pla de mobilitat que garanteixi un accés efectiu, amb transport públic a tota aquesta oferta formativa, des de tots els municipis membres.
- **Implementació d'un Pla de suport per a les empreses FP.** Pel que fa les empreses, especialment aquelles més petites, s'ha identificat la dificultat de participar de forma activa en la FP (des de l'estada de pràctiques fins a la FP dual). En aquest sentit, es proposa que des de l'Associació es dugui a terme un pla de suport a les empreses que contempli des d'aspectes burocràtics, fins a elements pedagògics en els que l'empresa pot necessitar un suport especialitzat.

Eix 5: Coordinació institucional i territorial

Incorporar una mirada que vagi més enllà del municipi o de la realitat d'una empresa és imprescindible per tal d'afrontar una millora reeixida de l'Oferta Formativa de la Formació Professional. I és en aquest sentit que l'Associació Àmbit B30 esdevé l'espai idoni, que incorpora una visió global de tot el territori de la B30, però que a més compta amb la representació col·lectiva de l'àmbit empresarial, tant pel que fa a les empreses com als i les treballadores. Així, es considera que l'Associació pot actuar com a *Hub de la FP* (tal i com es va proposar en les sessions de contrast), tot desplegant aquests 5 eixos de millora plantejats en el següent document.

Algunes iniciatives possibles:

- **Creació d'un espai específic, dins de l'Associació Àmbit B30, centrat en la Formació Professional.** En primer lloc, cal d'un espai de debat, reflexió i concertació dels eixos, les accions, així com del seu finançament. Un espai on hi siguin representats referents permanents de les organitzacions membres, vinculats a la formació i gestió del talent. En segon lloc, per al desplegament del pla de millora és necessari disposar d'una estructura institucional permanent, que permeti la coordinació amb tots els membres de l'entitat, que reporti l'estat i resultats del pla, que gestioni el seu finançament, etc.
- **Implementar un pla de comunicació institucional que permeti difondre els objectius i propòsits de l'Associació, pel que fa a la Formació Professional.** Es valora important aconseguir una major notorietat de l'entitat així com dels seus objectius i propòsits pel que fa a la Formació Professional. Una notorietat que ha de millorar tant dins de les pròpies administracions membres (especialment, ajuntaments), com dins dels diferents col·lectius de referència (empreses i joves). És en aquest sentit que es proposa la realització d'una campanya de comunicació, amb segmentació per tipus de públic al que s'adreça, donant a conèixer l'associació així com les diferents accions que es vagin realitzant.

7. Bibliografia i webgrafia

- Generalitat de Catalunya (2023). Dades obertes del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Recuperat de: <https://analisi.transparenciacatalunya.cat/browse?category=Educaci%C3%B3>
- Banc d'Espanya (2023). Informe trimestres de l'economia espanyola. Recuperat de: <https://www.bde.es/wbe/es/publicaciones/analisis-economico-investigacion/informe-trimestral-economia-espanola/>
- Informes Àmbit B30:
 - Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (2012). Anàlisi Econòmica dels municipis de l'àmbit de la B30.
 - Lead To Change (2013). B30 Advanced Manufacturing.
 - Associació Àmbit B30. Estratègies per a una millora en la competitivitat de la indústria a l'Àmbit B30.
 - Observatori de la Riera de Caldes (2014). Formació i ocupació a les empreses de la RdC: Estudi prospectiu sobre les necessitats formatives i ocupacional de les empreses ubicades a l'eix de la Riera de Caldes.
 - Ajuntaments de la Llagosta, Palau-Solità i Plegamans, Polinyà, Santa Perpetua de Moguda i Sentmenat (2015). Mapa de Formació Professional a la Riera de Caldes 2013: Estudi de l'oferta de formació professional inicial, ocupacional i contínua.
 - Taula Vallès Oriental Avança (2016). Estat de la Formació Professional al Vallès Occidental.
 - Activa Prospect (2018). Estratègia Territorial d'ocupació i desenvolupament econòmic CRiRC: Resum Grup de treball "Serveis Ocupacionals i qualificacions professionals".
 - Àrea Metropolitana de Barcelona (2018). Estratègia Territorial de l'àmbit B30 per al desenvolupament econòmic inclusiu i sostenible.
 - Activa Prospect (2019). Estratègia Territorial d'ocupació i desenvolupament econòmic CRiRC.
 - Activa Prospect (2019). Estratègia Territorial d'ocupació i desenvolupament econòmic CRiRC: Avaluació de les polítiques d'ocupació i empenedoria.
 - Activa Prospect (2019). Estratègia Territorial d'ocupació i desenvolupament econòmic CRiRC: Relat socioeconòmic. Punts crítics i oportunitats territorials.

- Associació de Municipis de l'Eix Riera de Caldes (2019). Ocupacions a l'Eix Riera de Caldes.
- Associació Àmbit B30 (2020). Circular Àmbit B30.
- Consell Econòmic i Social de Mollet del Vallès (2020). Mapa i Pla Formatiu de Mollet del Vallès i el Baix Vallès: Caracterització del teixit productiu, l'ocupació i el perfil de qualificació de la població.
- Consell Social UAB, CORE: Educació i Ocupabilitat, Parc de Recerca UAB, Hub B30 (2020). Reptes de formació contínua de les empreses de la B30: Reflexions sobre el rol de la universitat per atendre'ls.
- Consell Econòmic i Social de Mollet del Vallès (2021). Mapa i Pla Formatiu de Mollet del Vallès i el Baix Vallès.
- Àmbit B30. El pol econòmic i industrial del sud d'Europa.